

*Карауланова Н. О.,
студентка 5 курсу
юридичного факультету СНУ ім. В.Даля.
Науковий керівник -к.ю.н., доцент Татаренко Г.В.*

ВИПЛАТА СОЦІАЛЬНОЇ ДОПОМОГИ ПРИ НАРОДЖЕННІ ДИТИНИ В УКРАЇНІ ТА ФРАНЦІЇ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ

Діти – майбутнє кожної країни. За час незалежності України можна було спостерігати зменшення народжуваності, і тільки після того, як держава ввела виплати за народження дитини (постанова від 21 квітня 2005 р. N 315) вона почала збільшуватись. Після початку кризи та бойових дій молоді люди опинилися у скрутному становищі. Ми можемо простежити повернення тенденції зменшення народжуваності. Одні з найкращих показників народжуваності – у Франції. Тож, порівняємо, як влада підтримує молодих батьків та дітей у перші роки життя.

Допомога по вагітності та пологах застрахованій особі виплачується за весь період відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами, тривалість якої становить 70 календарних днів до пологів і 56 (у разі ускладнених пологів або народження двох чи більше дітей - 70) календарних днів після пологів. Жінкам, віднесеним до 1-4 категорій осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, допомога по вагітності та пологах виплачується за 180 календарних днів зазначеної відпустки (90 - до пологів та 90 - після пологів). Розмір зазначеної допомоги обчислюється сумарно та надається застрахованій особі в повному обсязі незалежно від кількості днів відпустки, фактично використаних до пологів.

Допомога по вагітності та пологах виплачується застрахованій особі, яка усиновила дитину протягом двох місяців з дня її народження, зазначеного у свідоцтві про народження, за період з дня усиновлення і до закінчення 56 календарних днів (70 календарних днів у разі одночасного усиновлення двох і більше дітей, 90 календарних днів - для жінок, віднесених до 1-4 категорій осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи).

У разі надання застрахованій особі відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами у період її тимчасової непрацездатності листок непрацездатності по тимчасовій непрацездатності закривається і з дня настання цієї відпустки видається інший листок непрацездатності. Кожен із зазначених листків оплачується за відповідними нормами цього Закону. У разі надання застрахованій особі відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами у період простою підприємства, установи, організації не з вини застрахованої

особи, щорічної (основної чи додаткової) відпустки, відпустки без збереження заробітної плати, додаткової відпустки у зв'язку з навчанням, творчої відпустки допомога по вагітності та пологах надається з дня виникнення права на відпустку у зв'язку з вагітністю та пологами. За період відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами, що збігається з відпусткою для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, допомога по вагітності та пологах виплачується незалежно від допомоги по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку.

Відпустка по догляду за дитиною надається згідно до Закону України «Про відпустки» стаття 17, 18 та 20. У них вказується, що на підставі медичного висновку жінкам надається оплачувана відпустка у зв'язку з вагітністю та пологами тривалістю:

- 1) до пологів - 70 календарних днів;
- 2) після пологів - 56 календарних днів (70 календарних днів - у разі народження двох і більше дітей та у разі ускладнення пологів), починаючи з дня пологів.

Після закінчення відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами за бажанням жінки їй надається відпустка для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку. Ця відпустка може бути використана повністю або частинами також батьком дитини, бабою, дідом чи іншими родичами, які фактично доглядають за дитиною, або особою, яка усиновила чи взяла під опіку дитину, та одним із прийомних батьків (стаття 18 ЗУ «Про відпустки»).

У постанові «Про обчислення середньої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення) для розрахунку виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням» пунктах 25-30 наводиться розрахунок суми, яку виплачує організація.

Розглянемо ситуацію у Франції. Строк декретної відпустки складає при народженні першої дитини складає 16 тижнів (6 тижнів до пологів та 10 після). Надалі, з народженням дітей декретна відпустка збільшується. При народженні другої дитини та більше відпустка складатиме вже 26 тижнів. Якщо батьки мають вже одну дитину та більше і чекають народження двійні, то декрет триватиме 34 тижні.

Якщо мати вирішує повернутися до роботи раніше, ніж закінчується строк декрету, то вона може отримати грошову компенсацію за невикористаний період відпустки. Це можливо лише у разі, якщо мати була у декреті не менше 8 тижнів, 6 з яких після пологів.

Відпустку по догляду за дитиною батьки мають право взяти на 6 місяців. Тільки після народження другої дитини може надаватися відпустка до 3-х років.

З 2014 року відпустку по догляду за першою дитиною може бути продовжена ще на 6 місяців, за умови, що виходитиме батько, а перші 6 місяців сиділа мати. Відпустка до 3-х річного віку надається за умови, що після них у відпустку виходить батько дитини, інакше вона буде скорочена до 2 років та 6 місяців.

В Україні відпустку по догляду за дитиною організація надає одному з батьків незалежно від того, скільки він працює на підприємстві. У Франції ж відпустку співробітник може взяти тільки за умови, що він працює не менше року.

Допомога держави при народженні дитини.

Після народження дитини мати має право на отримання виплати від організації, де вона працювала. Розрахунковим періодом, за який обчислюється середня заробітна плата, є 12 календарних місяців перебування у трудових відносинах (з першого до першого числа) за останнім основним місцем роботи застрахованої особи, що передують місяцю, в якому настав страховий випадок. Якщо застрахована особа перебувала у трудових відносинах менше 12 календарних місяців за останнім основним місцем роботи, розрахунковий період визначається за фактично відпрацьовані календарні місяці (пункти 25-26 постанови «Про обчислення середньої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення) для розрахунку виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням»).

Держава надає допомогу при народженні дитини призначається у розмірі 41280 гривень. Виплата допомоги здійснюється одноразово у сумі 10320 гривень, решта суми допомоги виплачується протягом наступних 36 місяців рівними частинами у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України (стаття 25 ЗУ «Про державну допомогу сім'ям з дітьми»).

У Франції всі майбутні мами отримують одноразову допомогу, яка їм нараховується на сьомому місяці вагітності, воно складає 923,07 євро на дитину. Якщо майбутня мама чекає народження двох і більше малюків, відповідно вона отримає таку допомогу на кожну дитину, для цього необхідно надати відповідну медичну довідку.

Базова допомога на одну дитину становить 184,62 євро. Вона виплачується щомісяця, починаючи з народження дитини до 3 років. Крім базової допомоги, у Франції існує і додатковий вид виплат – для сімей, в котрих після народження дитини будь-хто з батьків припинив працювати або працює неповний робочий день. Тривалість цих виплат залежить від кількості дітей в сім'ї, вони нараховуються протягом 6 місяців і можуть нараховуватися до 3 років. Залежно від ситуації батьків (припинення трудового стажу, декретну відпустку, часткову

зайнятість на роботі тощо), ці виплати коливаються від 131,88 до 521,85 євро на місяць.

Порівнюючи соціальну допомогу при народженні дитини в Україні та Франції, можна зробити висновок, що Україна надає більше пільг для молодих батьків. Також, виплати, які отримують молоді сім'ї значно більше в нашій країні, ніж у Франції. Виходячи з цього, можна сказати, що Україна більше уваги приділяє збільшенню народжуваності та надає допомогу у ранні роки життя дитини.

Література:

1. Соціальна політика Франції з питань вагітності [Електронний ресурс]/
http://www.irf.ua/knowledgebase/news/sotsialna_politika_frantsii_z_pitan_vagitnosti
2. Закон України «Про відпустки» від 06.06.2015 року, підстава 426-19
3. Постанова «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України» від 26 вересня 2001 р. № 1266 (зі змінами та доповненнями)